

Til
Miljøstyrelsen Syd
Att.: Heidi Nielsen
Skovridervej 3
6510 Gram

Vadehavet **dato** 2018

Vadehavskommunernes bemærkninger til høring af udkast til ministerdeklaration for det Trilaterale Vadehavssamarbejde

Miljøstyrelsen har den 1. december 2017 sendt udkast til ministerdeklaration for det Trilaterale Vadehavssamarbejde i høring. Høringsmaterialet er blevet drøftet i kommunerne, nedenstående er de kommentarer, vi fra kommunerne har til den foreliggende udgave af udkast til Ministerdeklaration for det trilaterale samarbejde om Vadehavet.

En stor del af de opgaver, som er beskrevet i teksten er opgaver, som ligger i regi af staten og som staten derfor er ansvarlige for. Kommentarerne vedrører derfor primært de områder, som kan eller vil berøre det, der har at gøre med den kommunale opgaveløsning.

På de områder, der vedrører de statslige opgaver, lægges der op til at følge den danske stats indstilling, eksempelvis hvad angår monitoreringsopgaver. Der er i høringssvaret givet bemærkninger til selve deklaraionsudkastet alene, da dette er det overordnede og rammesættende dokument for de tilhørende annekser.

1.

(PREAMBLE)

Welcoming with appreciation the preparatory work for building a Wadden Sea World Heritage Partnership Centre in Wilhelmshaven, Germany, which will accommodate the Common Wadden Sea Secretariat, a Partnership Hub intended to work with envisaged partner organisations at the hub itself and in networks [and a possible future trilateral Wadden Sea World Heritage Foundation] as a complementary set of institutional structures;

[ ] *General reservation regarding Wadden Sea World Heritage Foundation - se side 2 i deklaraionen*

Kommentar: Vadehavskommunerne vil gerne opfordre til at man klarlægger samspillet med Vadehavsforum og at man ligeledes klarlægger kompetencerne mellem den Trilaterale Vadehavsbestyrelse og Partner Hub og Wadden Sea World Heritage Foundation.

Det har ikke været et kommunalt ønske at få et Partnerskabscenter, Tyskland har valgt at betale for et, og kommunerne sammen med Nationalpark Vadehavet og Miljøstyrelsen har derfor ikke ønsket at modsætte sig opførelsen af centret.

Med hensyn til etableringen af en Fond har kommunerne en bekymring finansieringen, den juridiske konstruktion og samspillet med boardet. Der vil være en risiko for, at en fond kan forringe nationale fondsfinansierede projekter for fremtiden, såfremt nationale fonde skulle ønske at give midler til den trilaterale fond. Endvidere kan der være en bekymring for, om nationalt finansierede fonde kan få forringede vilkår ved etablering af en trilateral fond, hvor der er overlap i formål.

Det er endnu uklart på hvilket juridisk grundlag en eventuel fond skal agere. Det er derfor vigtigt, at dette grundlag klarlægges også inden der træffes en endelig formel beslutning om etablering af en fond.

Endelig er det vigtigt, at samspillet mellem boardet og en fond bliver klarlagt. Det er et ønske, at det forsat er boarded, hvor kommunerne er repræsenteret, der er øverste myndighed for det trilaterale samarbejde om vadehavet og verdensarven.

Tanken bag etableringen af en Partner Hub er ønsket om at styrke et samarbejde på tværs af landene med en bottom-up tilgang. Boardet har besluttet, at man i første omgang vil se på følgende områder: Turisme, Forskning og NGO'ere som fx Vadehavsforum, hvorefter man vil gennemføre en evaluering i slutningen af 2018. Kommunerne kan kun tilslutte sig denne tilgang, idet den afspejler den danske måde at arbejde med vadehavet på. Vadehavsforum er en oplagt samarbejdspartner, idet den allerede i dag repræsenterer mange forskellige interesser og er godt funderet i alle 3 lande.

Der kan dog være en bekymring for, at de danske aktører ikke finder en Partner Hub attraktiv nok, og derfor ikke involverer sig tilstrækkeligt til at få en dansk indflydelse i fx udviklingsprojekter. Det er således helt essentielt, at der først efter evalueringen af første skridt i 2018, bliver taget beslutning om en udvidelse af hub eller en tilretning.

Ift. samspillet med boarded er det vigtigt, at samspillet mellem boardet og en hub bliver klarlagt. Det er et ønske, at det forsat er boarded, hvor kommunerne er repræsenteret, der er øverste myndighed for det trilaterale samarbejde om vadehavet og verdensarven.

2.

(PREAMBLE)

Aware that climate change has impacts on the Wadden Sea and that future changes can pose a threat to the Outstanding Universal Value of the Wadden Sea ecosystem, and **determined** to address the challenges of climate change adaptation and mitigation, including CO2 reduction and the role of primary production in the food web; *se side 3 i deklARATIONEN*

Kommentar: Vadehavskommunerne finder, at de mål, der er udstukket fra regeringen og EU's side for så vidt angår reduktionen af CO2, er de som skal være overliggeren også for kommunerne. Dette betyder dog ikke, at der ikke kan være lokale initiativer i de 3 lande, som kan være mere vidtrækkende, dette skal blot være en frivillig mulighed for hver enkelt myndighed.

3.

(PREAMBLE)

Acknowledging the Wadden Sea Region's shared landscape and cultural heritage;
Se side 4 i deklARATIONEN

Kommentar: Vadehavskommunerne hilser anerkendelsen af Vadehavsregionens fælles landskab og kulturarv velkommen. Denne anerkendelse understøtter det danske samarbejde i gruppen KOP (Kulturhistorie og Planlægning).

4.

(Se side 5 i deklARATIONEN)

2. **Instruct** the Wadden Sea Board to further develop the Partnership Hub as a part of the future Partnership Centre together with the envisaged partner organisations and in partner networks across the Wadden Sea Region, and to conduct a pilot phase to be concluded by an evaluation by the end of 2018;

Kommentar: Vadehavskommunerne lægger stor vægt på at der holdes fast i beslutningen om, at der ved udgangen af 2018 skal gennemføres en evaluering, som udmeldt (se under punkt 1.).

5.

(Se side 5 i deklARATIONEN)

3. **Agree** to establish a Wadden Sea World Heritage Foundation, as specified in Annex 5;]
General reservation regarding Wadden Sea World Heritage Foundation

Kommentar: Vadehavskommunerne er af den opfattelse, at grundlaget for en fond endnu ikke er afdækket og afklaret. Kommunerne ser ikke umiddelbart en mulighed for at dække noget af finansieringen til en sådan fond. Der henvises i øvrigt til punkt 1.

6.

(Se side 7 i deklARATIONEN)

27. **Request** the Wadden Sea Board in cooperation with, amongst others, the Wadden Sea Forum to develop and support promising initiatives taken at the local and regional levels by authorities, companies and inhabitants, *inter alia* by exchanging information and best practices, linking various initiatives and stimulating pilot projects, including the CO₂ reduction ambition of the Wadden Sea Region;

Kommentar: Vadehavskommunerne byder initiativer, der kan styrke og understøtte det lokale og regionale samarbejde, der igennem mange år har fundet sted i vadehavsregionen, velkommen. Se endvidere kommentaren under punkt 2.

Vadehavskommunerne bemærker at Vadehavsforum er fremhævet som samarbejdspartner, hvilket understøtter den anerkendelse Vadehavsforum nyder i de danske kommuner

7.

(Se side 8 i deklARATIONEN)

30. **[Instruct** the Wadden Sea Board to review and monitor the impacts of renewable energy production and energy transportation on the Wadden Sea ecosystem and to consider measures to avoid or mitigate possible negative impacts by looking for best environmental practices with the aim of developing, for example, a related common code of conduct on high-voltage power cables in the Wadden Sea Area in close consultation with the responsible bodies and stakeholders;]⁷ (7 Reservation Denmark)

Kommentar: Vadehavskommunerne tilslutter sig den danske reservation. Vadehavskommunerne kan have en bekymring for rækkevidden for en sådan beslutning i relation til mulighederne for at etablere fremtidige kabler som fx cobra. Vadehavskommunerne ønsker ikke at denne mulighed indskrænkes.

8.

(Se side 8 i deklARATIONEN)

32. **[Request** the Wadden Sea Board to consider the different approaches of the three countries in order to identify the most sustainable mode of transport for ensuring nature-friendly site-specific connections to the islands in the future;

Kommentar: Vadehavskommunerne kan støtte op om lokale eller statslige frivillige initiativer. Dog skal beslutningen ikke hindre, at der i erhvervsøjemed eller redningsøjemed kan ske en forsat transport fx via fly eller helikoptere.

(I Tønder Kommune arbejdes der fortsat på muligheden for en Heliport på Rømø, man kan ikke udelukke muligheden på Fanø)

Med venlig hilsen

(de 4 borgmestre7udvalgsformænd)